

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

стему звітування діяльності.

Щоб вся система працювала ефективно, необхідно розробити інструментарій, що забезпечить аналіз та моніторинг, тому створення управляючої системи моніторингу наукометричних складових допоможе у цьому відстеженні.

Основні методи та технології проекту. Django є вільним фреймворком для веб-додатків на мові програмування Python, він використовує архітектурний шаблон MVC. Для роботи з базою даних Django використовує технологію ORM, яка пов'язує бази даних з концепціями мов об'єктно-орієнтованого програмування, тобто модель даних описується класами Python, і по ній генерується схема бази даних, включаючи типи полів і зв'язку. Функціональність Django розширюється завдяки плагінам - програмні модулі, які дозволяють додати в додаток необхідну функціональність. Також Django забезпечує безпеку для веб-додатків, а саме захист від навмисної атаки у вигляді міжсайтового підробки запиту (CSRF), XSS атак і SQL-ін'єкцій. Функціональність Django розширюється завдяки плагінам - програмні модулі, які дозволяють додати в додаток необхідну функціональність.

Перелік використаних джерел

1. Національна наукова медична бібліотека України // НАУКОМЕТРИЯ. БІБЛІОМЕТРИЯ: [Веб-сайт]. Київ.

URL: http://library.nlu.edu.ua/biblioteka/naukometr/1_Naukometr.pdf (дата звернення: 10.02.2020).

2. Наукова бібліотека Дніпропетровська медична академія // НАУКОМЕТРИЯ: [Веб-сайт].

URL: http://library.nlu.edu.ua/biblioteka/naukometr/1_Naukometr.pdf (дата звернення: 29.02.2020).

УДК 378.4.091.33:004:37.013.2

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОДИН ІЗ СВІТОВИХ ТРЕНДІВ В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ

Ю.О. Халілова-Чуvasьва,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Розвиток інформаційних технологій зробив революцію в діловій практиці та стратегіях всіх галузей виробництва та сфер сучасного життя. Сфера вищої освіти не є винятком із цього явища. Коледжі та університети по всьому світу витрачають значні кошти на запровадження інформаційних технологій, що відповідають освітнім потребам їх студентів та викладачів. Заклади вищої освіти заохочують свої викладачі застосовувати нові технології для підготовки та викладання навчальних курсів.

Сучасна система вищої освіти, є одним з найголовніших чинників зростання якості людського капіталу, генератором нових ідей, запорукою динамічного розвитку економіки і суспільства в цілому. Для того, щоб українська вища освіта по-справжньому ефективно виконувала ці важливі завдання, необхідне її оновлення з урахуванням актуальних світових тенденцій розвитку освіти у широкому соціально-економічному контексті.

Новітні моделі освітнього процесу, зокрема гібридного навчання із застосуванням онлайн-технологій чи компетентнісного підходу, все частіше виявляють недоліки традиційної системи освіти відносно вже “нетрадиційних” сучасних студентів. Технології онлайн-освіти, такі як спільне мультимедійне навчання, тепер поширені у всіх видах спілкування студент-викладач. Сьогоднішні студенти очікують, що вони будуть занурені в своє навчання, а технології стануть гнучким засобом для індивідуальних досліджень і відкриттів. Лекції по Skype, Zoom, інтерактивні інтелектуальні дошки і комплексні навчальні завдання, в великій мірі залежать від сучасних технологій.

Останні статистичні дані показують, що 55% сьогоднішніх студентів коледжів і університетів - представники покоління Z (Фонд Білла і Мелінди Гейтс). Нове покоління студентів звикло використовувати технології з дитинства і тому відчуває себе комфортно вдома, використовуючи різноманітні технічні інструменти для придбання знань і навичок. Pew Research повідомляє, що 95% представників покоління Z мають доступ до смартфонів, тоді як 97% використовують хоча б одну з основних онлайн-платформ. [1]

Інформаційні технології в освіті можуть допомогти змінити навчальні заняття. Наприклад, Райан Грін, випускник вищої школи з розробки навчальних програм і технологій обрав навчання в Інтернеті, щоб здобути ступінь в Уолдені, і тепер застосовує свої знання щодо інтеграції технологій для покращення свого заняття. Його ступінь дизайнера-викладача допомогла йому вдосконалити свій підхід у розробці своїх занять, використовуючи сучасні технології, надавши студентам більш адаптований до сьогоднішніх реалій досвід, який може принести їм користь у майбутньому.

Технологія, безсумнівно, буде продовжувати розвиватися, і важливо налаштувати стиль заняття відповідно до її досягнень. Грін пропонує кілька порад колегам-викладачам: «Ризикуйте. Спробуйте щось нове. Ви ніколи не знаєте, наскільки ефективним буде інструмент чи підхід, поки не спробуєте його. Використання технологій у класі також заохочує навички критичного мислення. Просто необхідно зануритись» [2].

Іще одним важливим питанням для університетської освіти є встановлення безпосереднього зв'язку між теорією викладання і практикою професійної діяльності. В наш час лише наявність диплому про вищу освіту не гарантує працевлаштування випускників університетів, оскільки освітні заклади не завжди встигають за сучасними вимогами динамічного ринку праці. Вирішення цього завдання означає, що мають бути опрацьовані нові способи підтримки престижу вищої освіти, аби вміння і навички випускників

адекватно відповідали потребам ключових галузей економіки, з одночасним збереженням довіри до традиційної науки. Для повного заглиблення у професію, сучасні студенти хочуть отримувати знання насамперед у викладачів - практиків. Отже, ще одним трендом, який поступово займає лідируючі позиції, є залучення до викладання у вузах професіоналів - практиків, проведення майстер-класів, лекцій, навчальних шоу та інше. Так, наприклад, у програмі «Магістр освіти в області адміністрування вищої освіти» Northeastern більшість викладачів є практиками, які працюють в польових умовах під час викладання. Ці фахівці пропонують унікальні погляди на вказану царину, добре обізнані з поточними тенденціями та можуть навчати на власному досвіді. Крім того, спілкування з колегами з програми магістратури - прекрасна можливість налагодити відносини і обмінятися ідеями. [3].

З даним питанням безпосередньо пов'язана ще одна тенденція усунення розриву в навичках. Завжди очікувалося, що університети передадуть необхідні навички, які підготують студентів до динамічного світу праці. На сьогоднішній день студенти продовжують навчання, а роботодавці продовжують наймати нові таланти, що було нормою протягом століть. Однак в останні два роки розрив в потребах практики збільшується із загрозливою швидкістю на тлі посилення вимог до кар'єри. Крім цього, відбулися передбачувані швидкоплинні зміни в демографії студентів, культурному середовищі і підприємницьких нормах.

Вплив автоматизації, заснованої на технологіях, складності робочого процесу і фрагментація процесу прийняття рішень в сучасному трудовому середовищі в сукупності призводять до збільшення попиту на нові навички у всіх бізнес-секторах і галузях. Нестача нових освічених практиків продовжує визначати необхідність співпраці університетів з корпораціями, щоб знайти ідеальний варіант та об'єднати зусилля. Сьогодні програми корпоративного партнерства ефективно впроваджуються в відділах кар'єрних служб великих університетів. Наприклад, Стенфордський університет надає більш ніж 40 відділам корпоративного найму прямий доступ до своїх студентів [4]. Для роботодавців надзвичайно важливим і актуальним є корисне поєднання навичок для кожного співробітника, оскільки останні постійно змінюються. Тому набуває все більшого значення освіта на основі компетенцій (СВЕ), яка допомагає навчальним закладам задовольняти потреби студентів і приділяє більше уваги розширенню їх різноманітних можливостей. Замість того, щоб оцінювати і розвивати випуск вузів на макрорівні, такі університети, як Університет Капелі і Університет Західних губернаторів у США, змінили пріоритети та перейменували так звані результати навчання в компетенції.

З огляду на фактори, що вимагають грандіозних зрушень, навчальним закладам необхідно провести відповідні зміни, аби їх випускники отримали таке поєднання теоретичних та практичних знань, які забезпечать повну успішність їх майбутньої трудової діяльності. Отже, університети і коледжи України мають залишатися в руслі найновіших тенденцій розвитку вищої освіти, узгоджувати власні послуги з розмаїттям потреб ринку праці та збері-

гати свої переваги перед конкурентами.

Список використаних джерел:

1. Parker, K., & Igielnik, R. (2020, May 14). On the cusp of adulthood and facing an uncertain future: what we know about Gen Z so far // PewSocialTrends: веб-сайт. URL: <https://www.pewsocialtrends.org/essay/on-the-cusp-of-adulthood-and-facing-an-uncertain-future-what-we-know-about-gen-z-so-far/>
2. R.Green A Handbook for Teaching and Learning in Higher Education. URL: <https://www.sun.ac.za/english/faculty/arts/Documents/HandbookTeachingLearningHigheEd.pdf>
3. Халілова-Чуваєва Ю.О., Тітомир Л.А. Деякі сучасні світові тренди в університетській освіті. Модернізація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій матеріали міжнародної науково-практичної конференції 29–30 січня 2021 р. м. Київю - С.64
4. 11 Top Trends in Higher Education: 2020/2021 // Data, Insights & Predictions in Research. Posted on August 24, 2020: веб-сайт. URL: <http://www.guide2research.com/research/trends-in-higher-education>

УДК 37.01/09

ОСОБЛИВОСТІ ЧИТАННЯ ЛЕКЦІЙ В ОНЛАЙН-РЕЖИМІ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ АБО ТИМЧАСОВА НЕЗРУЧНІСТЬ?

О.І. Южакова,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Як відомо, несприятливі умови, а саме поширення захворювання на COVID-19, яке унеможливило безпечне спілкування в аудиторії, спричинилися до якнайшвидшого масового впровадження новітніх безконтактних технологій у навчання, і то у ЗВО. Отже, **мета** нашої роботи – порівняти аудиторне та інтерактивне спілкування, зокрема на лекції, між студентами і викладачем, а також з'ясувати переваги і недоліки презентації лекційного матеріалу в онлайн- (наприклад, в сервісі ZOOM) і в офлайн-режимі (offline).

Для глибшого з'ясування цієї проблеми звернімо увагу на такі питання, як-то: зворотний зв'язок з аудиторією (контроль ступеня засвоєння матеріалу з боку учнівців), діалог з аудиторією та поведінка й функції викладача під час аудиторної лекції та лекції, проведеної, приміром, на платформі ZOOM.

Почнімо з офлайн-лекції. Насамперед треба визнати, що безпосередньому аудиторному спілкуванню з учнівцями поки що немає абсолютно рівноцінної заміни, а проте воно не позбавлене і суттєвих недоліків. Позитивним вважаємо те, що викладач може швидко зреагувати на зміни з-поміж студентів: він відчуває їхній настрій, може перебудувати матеріал, з'ясувати складні моменти. До того ж наразі можна підвищити цікавість до матеріалу

121	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ І.О. Климентьєва, Д.М. Скрипніченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	274
122	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРА ХАРЧУВАННЯ» В.В. Атанасова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	276
123	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ РОЗРОБОК ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АВТОМАТИЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ВИРОБНИЦТВ» Ю.М. Скаковський, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	277
124	SPECIFIC EDUCATIONAL OPPORTUNITIES OF VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENT Ю.В. Байдак, І.А. Вереїтіна, О.В. Попель, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	279
125	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА РАХУ- НОК ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Р.І. Шевченко, М.М. Мадані, О.Л. Гаркович, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	281
126	ВЕБ-РЕСУРС ДЛЯ МОНІТОРИНГУ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДАНИХ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАПОВНЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ІТ СПРЯМУВАННЯ А.В. Селіванова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	285
127	ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН: ЗДОБУТКИ ТА НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ О.Г. Шишко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	288
128	ВИКОРИСТАННЯ КЛАСТЕРНИХ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ ПРИ ПОБУДОВІ ХМАР ТЕГІВ ДАНИХ О.В. Ольшевська, О.В. Харахаш, О.О. Козуб, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	290
129	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК З УРАХУВАННЯМ WEB 3.0 І.І. Зінченко, А.Ю. Волкова, Ж.А. Титуренко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	291
130	СИСТЕМИ АВТОМАТИЗОВАНОГО МОНІТОРИНГУ НАУКОМЕТРИЧНИХ СКЛАДОВИХ НАУКОВИХ ТА НАУКОВО- ДОСЛІДНИХ ПРАЦІВНИКІВ І.І. Зінченко, О.В. Ольшевська, О.О. Шершун, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	293
131	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОДИН ІЗ СВІТОВИХ ТРЕНДІВ В УНІ- ВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ Ю.О. Халілова-Чуваєва, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	294
132	ОСОБЛИВОСТІ ЧИТАННЯ ЛЕКЦІЙ В ОНЛАЙН-РЕЖИМІ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ АБО ТИМЧАСОВА НЕЗРУЧНІСТЬ? О.І. Южакова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	297

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ